

νέτσι ή ύφή. Η ύπαρξις φέρ' εἰπεῖν τῶν κοινοτήτων (cantons) δὲν εἶναι ὅποια καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου τοιαύται συγκροτοῦνται μόνον διὰ τῆς εἰρηνοδικείᾳ.

Τοιαύτη ή νέα διοικητικὴ διοργάνωσις τῆς Τουρκίας. Δὲν ἀγνοοῦμεν ὅτι οὐκ ὀλίγοι ἐξ ἡμῶν, ἔθος ἔχοντες νὰ καταφρονῶσι τὰς ὑπὸ τῆς γείτονος δυναμείως ἐπιδιωκόμενας βελτιώσεις, θέλουσιν εἶπει ὅτι ὁ νόμος οὗτος « θὰ μείνη εἰς τὸ χαρτί. » Τοῦτο ἠκούσαμεν πολλάκις ἀφότου ή ἔθωμανική ἐξουσία εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἔδδν τῆς προόδου. Καὶ ὁμως εἰς τὰ μειδιάματα ἡμῶν ἔτε, παραδείγματος χάριν, ἐλέγεμεν ὅτι πανταλόνια μόνον ἐφόρεσαν οἱ στρατιῶται αὐτῆς, οὗτοι ἀπήντησαν δι' ἀνδραγαθημάτων περὶ τὴν Ὀλτένιτσαν, τὸ Κάρς καὶ τὸ Καλαράτ. Ἐάν ή Δυτικὴ Εὐρώπη εἶχε σήμερον νὰ καταλύσῃ προαιωνίους θεσμοὺς θεμελιωμένους ἐπὶ προλήψεων θρησκευτικῶν, ἀμφιβάλλομεν ἂν κατῶρθου τοῦτο ἄνευ πολλῆς αἱματοχυσίας καὶ ἐντελοῦς ἰσως κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἀνατροπῆς· ἀλλ' ή Τουρκία κατήργησε τεσσάρων ἑκατονταετηρίδων σύστημα, κρηπίδα ἔχον τὴν βίαν καὶ τὴν δόξουσιν, καὶ κατήργησεν αὐτὸ ἄνευ σπασμῶν καὶ κλύων, δι' ἐνὸς οὕτως εἰπεῖν νεύματος.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι πολὺ πλείονας νόμους συνετάξαμεν ἡμεῖς ή ή Τουρκία· ἀλλ' ὑπάρχει τις εὐσυνειδήτως ἀξιῶν ὅτι τῶν πλείονων τούτων οἱ πλείονες « δὲν εἰμὶν εἰς τὸ χαρτί; »

Ἀξιοσημείωτον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐνῶ πάντες καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ Δύσει ἐδόξαζον ὅτι τὰς ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταρρυθμίσεις τοῦ Ἀβδούλ Μεζήτ, ἤθελε κρημνίσῃ ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ἀζήζ ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἀρχαῖα, οὗτος ἐξ ἐναντίας σπεύδει πλέον ἐκείνου πρὸς τὰς βελτιώσεις καὶ τὴν πρόοδον.

ΑΝΕΠΙΓΡΑΦΟΝ.

« Ὑπάρχει νομίζω παροιμιακὸν λόγιον παραβάλλον τὸν πόνον τοῦ ἔρωτος πρὸς τὸν πόνον τῶν ὀδόντων. Η παραβολή εἶναι ἰσως κοινὴ, ἀλλ' εἶναι ἀληθῆς, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ πλείστον. Η δόξια αὕτη ὀδύνη τὴν ὅποιαν ὁ κόσμος ὀνομάζει πόνου τοῦ ἔρωτος, ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ μέρους τοῦ ὄντος μετὰ σφοδρότητος ἀφορήτου, ὅπως τὸ πάθος πρὸς ὃ παραβάλλουσιν αὕτην ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ. Ἀμφότεροι οἱ πόνοι οὗτοι, τοσοῦτω διαφέροντες ἀλλήλων καὶ ὁμως τοσοῦτον ὁμοιάζοντες, σὲ καταβυθίζουσιν εἰς ζέουσαν πίσσαν κολάσεως, ὅπου ἐρυθραίνονται τὰ χεῖλη σου ἐξακοντίζοντα βλασφημίας κολασμένου. Κυλίσσαι κατὰ γῆς συστρεφόμενος ὡς

μανιώδης, σπᾶς τὸ μέτωπόν σου εἰς τὰς γωνίας τῶν τοίχων, — καὶ ἂν ἀμφοτέρω αἱ ὀδύνη αὐται δὲν εἶχον ἐκάστη διαλείμματα ἀλλὰ παρετεινοντο ὑπὲρ τὸ δέον, — ἤθελόν σε φέρει εἰς τὴν παραφροσύνην.

« Δικαιολογεῖται δὲ τοσοῦτω μᾶλλον ή παραβολή τῶν δύο τούτων, τοσοῦτον ἐναντίας φύσεως παθῶν, καθ' ὅσον ἐκείνοι οἵτινες πάσχουσιν ὑπ' αὐτῶν ἀδιάφορον μόνον ἐνδιαφέρον καὶ τετριμμένης παραμυθίας λαμβάνουσιν. Οἱ ἄνθρωποι κινοῦνται μετὰ μεγίστης ἀνησυχίας περὶ τὸν πάσχοντα στηθοκατάβρον ή περὶ τὸν στερηθέντα τοῦ πατρὸς ή τῆς μητρὸς αὐτοῦ — ἀλλ' ἂν ἐστρηθή τὴν ἐρωμένην ή ἂν πονῶσιν αὐτῶ οἱ ὀδόντες, ὑψοῦσι τοὺς ὤμους λέγοντες: « Πᾶ! δὲν εἶναι τίποτε, — δὲν ἀποθνήσκει ὁ ἄνθρωπος! » Η παραβολή ὁμως παύει οὔσα δυνατὴ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἱατρικοῦ. — Η ὀδονταλγία σὲ φέρει εἰς τὸν ὀδοντιατρὸν, — ὅστις σοῦ ἀποσπᾶ ἐνίοτε τὸν πόνον μετὰ τοῦ ὀδόντος. — Ἀλλ' ή ἐρωταλγία; — Δὲν ἐφευρέθη εἰσέτι χειρουργία ἠθικὴ πρὸς ἐκρίζωσιν τοῦ πόνου. Καὶ τόσω χειρότερα· θὰ ἦτο ἐπικερδεστάτη βιομηχανία, διότι ὁ καταγινόμενος εἰς αὕτην θὰ εἶχε πελάτας ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. »

Τὴν ὡραίαν ταύτην εἰκόνα ἔγραψεν ὁ Ἑρρίκος Μύργερ, εἰκόνα τῶν ἐρώτων τοῦ Ὀλιβιέρου· ἀλλὰ παρέλιπέ τινὰς ὁμοιότητας, καὶ ταύτας θέλομεν προσπαθῆσαι νὰ περιγράψωμεν ἡμεῖς.

Τὸν ὀδόντα γομποῖ (βουλόνει) ὁ ἱατρὸς διὰ χρυσοῦ, ὅταν τὸ πάθος γεννᾶται μόλις καὶ δὲν προσχώρησεν. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἄλλος πόνος ἔχει ἱατρὸν· ὁ ἔρωσ, ἂν πρὸ μικροῦ μόνον ἐγεννήθη, γομποῦται διὰ χρυσοῦ καὶ ἱατρὸς εἶναι ή πολυτάλαντος νύμφη.

Ἄν ὁμως τὸ πάθος προχωρήσῃ, ὁ χρυσοὺς καταντᾷ πλέον ἀχρηστος, ὁ ὀδὸς φθαρεῖς διὰ μόλυβδου μόνον δύναται νὰ γομφωθῇ καὶ δὲν φέρει πάντοτε τὸν μόλυβδον ἀνωδύνως, ἀλλὰ προστιθεμένου νέου πόνου ἐκρίζουται. Η ἐρωταλγία, καὶ αὕτη αὐξηθεῖσα, φθείρει τὴν καρδίαν, ἀποπτύει τὸ χρυσίον μετ' ἀηδίας, ζητεῖ δὲ τὸν μόλυβδον ή ἐν ἐρημίᾳ ή μεταξὺ δύο στρατῶν πολεμούντων. Καὶ ναὶ μὲν ἐνίοτε ὁ μόλυβδος εἰς τὸ κέντρον τοῦ πάθους εἰσδύων καταπαύει εὐθὺς πάντα πόνον, ἀλλ' ἀποτυχῶν καὶ ποτε τοῦ κέντρου αὐξάνει τοὺς πόνους καὶ ἐκρίζει τὸν ἔρωτα ἀπὸ τῆς καρδίας τοῦ σωματικῶς ἀλγοῦντος.

Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ μόλυβδος εἶναι ἀκατάλληλος — ὁ ὀδὸς ἀλγεῖ, ὁ πάσχων συνταράσσεται, οὔτε τὸ χρυσίον ἀρκεῖ, οὔτε τὸν μόλυβδον θέλει — ὁ ὀδοντιατρὸς μεταχειρίζεται τότε μίγμα, καὶ μετὰ μικρὸν ὁ πόνος καταπραῖνεται. Οὕτω καὶ εἰς τὸν ὑπὸ ἔρωτος ἰσχναινόμενον — δὲν ἀρκεῖ τὸ χρυσίον, φέβεται τὸν μόλυβδον — γινόμενος τότε αὐτὸς ἐκ-

τοῦ ἰατρῆς συγκαταμιγνύει πολλοὺς ἐρωτας, γομφοῦται ἡ καρδία, καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν κακῶν σώζεται.

Ἀμφότεροι οἱ πόνοι ἔχουσι παλμούς. Ἡσθάνθης ποτὲ, ἐρασμία ἀναγνώστρια, τὸν ὀδόντα σου ἀλοῦντα; — δὲν ἐρώτῳ περὶ τῆς καρδίας; — ἐν ἡσθάνθης τὸ ἄλγος τοῦτο τὰ φυσικόν, γινώσκεις κάλλιστα, — ἄλλοι ἡσθάνθησαν τὸ ἠθικόν, — γινώσκεις κάλλιστα, λέγω, τοὺς ὀρμιαίους ἐκείνους παλμούς τοὺς ἐν τῷ ὀδόντι ἠχοῦντας καὶ συγκεντρουμένους, ἀσθενεστέρους μὲν τὸ κατ' ἀρχάς, σφοδρότερους δὲ μετέπειτα καὶ σθεννυμένους κατὰ μικρὸν ὡς οἱ συράμενοι ἦχοι. Ἀπαράλλακτοι, σὲ βεβαιῶ, — διότι σὺ δὲν ἔχεις καρδίαν, — ἀπαράλλακτοι καὶ τοῦ ἐρωτος οἱ παλμοί, ἀσθενεῖς, ὀρμιότεροι, ἐπιλείποντες, μέχρις οὗ ἡ νάρκη καταλάβῃ αὐτὴν ὡς κατέλθε τὸν ὀδόντα σου.

Ἀμφότεροι οἱ πόνοι ἀναβιβάζουσι τὸ αἷμα εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ὑπ' ἀμφοτέρων αἱ παρειαὶ βάρυνται φοινικαί. Ἐπ' ἀμφοτέρων τὸ στόμα, τὰ χεῖλη πυρέσσουσι, καὶ τὴν πυρὰν αὐτῶν εἰς μὲν τὸν αἰσθάνομενον τὸν φυσικὸν πόνον τὰ ὕδαρ μόνον δύναται νὰ σβέσῃ, εἰς δὲ τὸν ἠθικῶς πάσχοντα ἄλλων μόνον θερμῶν χειλέων θλίψις, δρόσον ἐπιπέουσα, πρὸς στιγμὴν μετριάξει. Οὕτω καὶ τοῦ φαγόντος τὸν ἐρυθρὸν ἐκείνον καρπὸν τὸ στόμα ὀρμιότερον μετὰ ταῦτα αἰσθάνεται τὴν καύσιν.

Ἀλλὰ, — καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρουσι, — τοῦ μὲν ἠθικοῦ ὀδόντος ὑπάρχουσι ἐνίοτε καὶ γλυκεῖς πόνοι, « γλυκὺς ὀδός ὁ τοῦ πόθου θάκνει, » κατὰ Λουκιανόν· τοῦ δὲ φυσικοῦ πόθου ἡσθάνθη πόνον γλυκόν;

Πρὸς τί ἐν τοσούτῳ νὰ παρατείνωμεν τὴν παραβολήν; Ἀμφότεροι οἱ πόνοι, ὑπὲρ πάντα ἄλλον δεινοί, ἐδόθησαν εἰς τὸν ἄνθρωπον· τὸ νὰ ζητῶμεν νὰ τοὺς ἀποφύγωμεν κενὸς πόθος. Μακάριοι οἱ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου αὐτῶν μόνον παθόντες· οὐχὶ δὲ καὶ ὑπ' ἀμφοτέρων. Δεινοὶ ὑπὲρ πάντα ἄλλον οἱ δύο, ἕνα μόνον ἔχουσι ἴσον, — ἀλλ' ἵνα περιγράψωμεν τοῦτον ἀνάγκη νὰ καταβῶμεν εἰς τοὺς πόδας. . . . Διὸ προτιμῶμεν τὴν σιωπὴν. . . . Σ.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ.

Ὁ ἑλληνισμὸς τὸ πάλαι κατεῖχε τὴν μεγίστην ἐν Μεσογείῳ νήσον Σικελίαν καὶ μέγα μέρος τῆς Ἰταλίας, τῆς Σαρδηνίας, τῆς Κορσικῆς, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰσπανίας, τῆς βορείας Ἀφρικῆς, ὡς καὶ τ' ἀνατολικώτερα τούτων. Ἀφοῦ ἐχάσαμεν τὰ ἑσπέρια

πάντα καὶ τοὶ διασώζοντες τινὰς μόνον μικρὰς ἀποικίας ἐν Σικελίᾳ, Ἰταλίᾳ, Σαρδηνίᾳ, Κορσικῇ, πολὺ ἡμελημέναις (περὶ ὧν φροντιζέτω ἰδίως κατὰ τὸ δυνατόν ἡ φίλη Κέρκυρα, προσκοπιὰ ἑλληνικῆς ἀξιολογίας πρὸς τὰ ἑσπέρια), ἔχομεν τοῦ λοιποῦ μεγίστην ἐν ταῖς ἑλληνίσιν νήσοις τὴν Κύπρον, πατρίδα σεμνὴν τοῦ φιλογενοῦς Εὐαγόρου, τῶν φιλοσόφων Ζήνωνος καὶ Δημόνικτος καὶ ἄλλων πολλῶν ἐνδοξῶν ἀνδρῶν.

Ὀλίγοι χώροι καὶ διάλεκτοι ἑλληνικαὶ ἐφύλαξαν τόσα ὀνόματα, τοπικὰ καὶ κύρια, καὶ τόσας λέξεις τῆς ἀρχαίας γλώσσης ὅσον ἡ φίλη Κύπρος. Ὁ λαὸς τῆς νήσου ταύτης, διατηρῶν τὸν τόνον τῶν παλαιῶν ὀνομάτων κατὰ τὴν προφορὰν καὶ ἄλλα τινὰ, πιθανῶς σώζει καὶ τὴν ὀρθοτέραν προφορὰν τῆς ἀρχαίας γλώσσης. Ἐρευνητέον τοῦτο. Αἱ παλαιαὶ πόλεις τῆς μεγαλονήσου ταύτης, Πάφος, Λάπηθος, Κερύνθα, Καρπασία, Λευκωσία, Ἀμμόχωστος, Χύτροι, καὶ ἄλλαι σώζουσιν ἄχρι τοῦ νῦν τὴν ἀρχαίαν ὀνομασίαν καὶ θέσιν. Αἱ Χύτροι λέγονται Κυτραία ἢ Κυθρέα, καὶ ὁ Λάρναξ, τὸ νῦν κυριώτερον τῆς Κύπρου ἐπίγειον, ὑπάρχει παρὰ τὸ παλαιὸν Κίτυον, τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ Ζήνωνος πατρίδα.

Μονογραφίαι τῆς νήσου ταύτης ἐκ μὲν τῶν παλαιῶν ἑλλήνων ἔγραψαν ὁ Φιλοστέρνας, ὁ Ἀνδροκλῆς καὶ ἄλλοι, τρεῖς δὲ νεώτεροι περὶ ὧν ἄλλοτὲ λέγομεν καὶ οὐκ ὀλίγοι ἑσπεριοὶ περιοδευταί. Καὶ Κυπριανὸς τις Κύπριος ἔγραψε πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀμεθόδως τοσούτον τι βιβλίον. Τὰ τελειότερα, περιέχοντα πρὸ πάντων τὴν ἑλληνικὴν τῆς νήσου ἀρχαιολογίαν, ἱστορίαν καὶ πολιτισιογραφίαν καὶ πάντα τὰ τότε τοπικὰ καὶ κύρια ὀνόματα καὶ ἰδέας περὶ τῆς ἀνάγκαις καὶ ἐρικτῆς βελτιώσεως τῶν διαφορῶν τῆς νήσου μερῶν, προσμένομεν παρὰ τῶν φιλοκάλων καὶ λογίων Κυπρίων, ὄντων σήμερον οὐκ ὀλίγων.

Κατὰ τὸ ἀνατολικώτατον τῆς νήσου ἀκρωτήριο, τὸ *Λεννάριον*, (τοῦ ὀπίου ἀκρα τὴν πλαγίαν ἐλέγετο *Βούσουρα*), ὑπάρχουσι αἱ *Κλεῖδες*, νησίδια, σώζοντα τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, ἔχοντα ὄρμους τινὰς καὶ τινὰς κατοίκους, ὡς τὸ πάλαι. Ἐνομάζοντο δὲ οὕτω πιθανῶς, διότι ναυλοχοῦν ἐνταῦθα πάλαι τὸ πολεμικὸν τῶν Κυπρίων ναυτικόν, ἀπέκλειε τρόπον τινὰ τοὺς ἄλλους ναυτιλλομένους λαοὺς τῆς ἐμπορίας τοῦ Ἰσσυκοῦ κόλπου, ὅθεν εἶχον ἀναμφιβόλως μεγάλην ὠφελείαν οἱ ἐμπορευόμενοι μετὰ τῆς πλησίον Ἀσίας Κύπριοι.

Τὸ Καρπασίον ἀκρωτήριο λήγον εἰς τὸ Λεννάριον, καὶ σχηματιζόμενον ὑπὸ τοῦ αὐτόθι ὄρους Ὀλύμπου ἐν τῇ θαλάσῃ, ὡς ἡ Μάνη ὑπὸ τοῦ Ταυγέτου, κατοικεῖται ὑπὸ λαοῦ εὐφυοῦς, φιλοτέχνου, καὶ ὠραίου, καὶ αὐτὸ ἔστω πάλιν, ὡς τὸ πάλαι, ναυτικὸς καὶ ἐμπορικὸς, προνοία τῶν ἐν Λευκωσίᾳ